

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

№ 102-33-110

09.03. 1993 г.

София

41
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бх. № 13/К.о. 5/93 г.

Дата 09.03.1993 г.

До

Конституционния съд на

Република България

П И С М Е Н О С Т А Н О В И Щ Е

от

Васил Иванов Златаров и Константин

Тодоров Размов, народни представители

в 36-то Народно събрание,

по Конституционно дело № 5/1993 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

МОЛИМЕ да приемете за допустимо направеното искане и в двете му части и да решите спора по същество както следва:

I.

Да дадете задължително тълкуване на чл. 68, ал. 2 от КРБ във връзка с чл. 96, ал. 2 от ЗИНПОСК.

Да приемете, че Конституцията с посочения текст установява статут на временен народен представител, който замества друг народен представител през времето само докато е министър.

Да приемете също, че такъв народен представител, който замества министър и по времето на заместването не губи правата си да бъде обявен за избран народен представител с постоянен статут до края на мандата на 36-то НС на мястото на народен представител от същата листа, чиито пълномощия са прекратени предсрочно по чл. 72 от КРБ във връзка с чл. 96, ал. 1 от ЗИНПОСК.

СЪОБРАЖЕНИЯ:

При съпоставка на текстовете на чл. 68, ал. 2 и чл. 72 от КРБ се налага изводът, че са установени два различни статута за обявяване на народни представители въз основа на обстоятелства, настъпили след утвърждаване на резултатите от изборите и обявяване на избраните народни представители.

Чл. 68, ал. 2 от КРБ има предвид случая, когато народен представител е избран за министър. В такъв случай пълномощията му на народен представител се прекратяват, но само временно - докато е министър. Това е случай на временно прекратяване на пълномощията на народен представител извън случаите по чл. 72 от КРБ, при които прекратяването на пълномощията е до края на

мандата на 36-то НС.

Чл. 68, ал. 2 от КРБ определя, че министърът се замества по установен от закона ред. Такъв ред е установен със ЗИНПОСК в чл. 96, ал. 2. Заместването става в същата партийна листа въз основа на поредността в нея на кандидатите за народни представители.

Чл. 72 от КРБ урежда случаите на прекратяване на пълномощията на народен представител, което има действие до края на мандата на съответното НС, т.е. това прекратяване не е временно, както по чл. 68, ал. 2 от КРБ, а постоянно - до края на мандата.

Текстът не препраща към закон за установяване на реда за заместване на народен представител, чиито пълномощия са прекратени предсрочно, но се подразбира, че това ще става с избирателния закон, вкл. и по аналогия от чл. 68, ал. 2 от КРБ.

Такъв закон е ЗИНПОСК. Чл. 96, ал. 1 от същия разпорежда, че на мястото на народен представител, чиито пълномощия са предсрочно прекратени по чл. 72 от КРБ, за народен представител се обявява СЛЕДВАЩИЯТ КАНДИДАТ в избирателната листа.

В конкретния случай следващият кандидат в избирателната листа е пор. № 11 - Манол Петров Тодоров. Той е следвало да бъде обявен за народен представител на мястото на пор. № 10 - Красимир Любомиров Чернев. Вместо това ЦИК обявява за народен представител на мястото на пор. № 10 пор. № 13 - Димитър Боянов Кантарджиев.

Обстоятелството, че по време на решаването на случая от ЦИК пор. номера 11 и 12 са народни представители временно, като заместници на министри не дава право на ЦИК да ги прескочи и да обяви за народен представител не следващият кандидат в избирателната листа пор. № 11 - Манол Петров Тодоров, а чак пор. № 13.

Чл. 96, ал. 1 от ЗИНПОСК казва категорично, че заместването става от СЛЕДВАЩИЯ КАНДИДАТ в избирателната листа, без да поставя каквито и да било други условия.

От тук следва, че временното заместване на министър не е пречка за постоянното заместване - до края на мандата, на народен представител с предсрочно прекратени пълномощия.

В случая ЦИК е следвало да обяви за народен представител пор. № 11 на мястото на пор. № 10, а пор. номера 12 и 13 съответно за заместници на министрите Филип Димитров и Валентин Василев.

II.

На основание чл. 149, ал. 1, т. 7 от КРБ във връзка с чл. 72 от същата и чл. 96, ал. 1 от ЗИНПОСК ДА ОБЯВИТЕ ЗА НЕЗАКОНЕН избора на Димитър Боянов Кантарджиев на мястото на Красимир Любомиров Чернев, извършен от ЦИК с Решение № 332 от 8 декември 1992 год. под формата на обявяване за народен представител в 23 избирателен район София 1.

СЪОБРАЖЕНИЯ:

Обявяването от ЦИК на определено лице за народен представител на основание членове 68, ал. 2 и 72 от КРБ във връзка с чл. 96 от ЗИНПОСК представлява избор на народен представител по смисъла на чл. 149, ал. 1, т. 7 от КРБ, който може да бъде и незаконен, както ясно сочи и процесния случай.

Не може да се приеме, че ЦИК не прави избор въз основа на новонастъпили обстоятелства и от тук - че такова искане е непустимо и че чл. 149, ал. 1, т. 7 няма приложение.

Такова схващане може да доведе само до освобождаването на ЦИК от задължението да прилага конституцията и закона и до създаването на произволна практика.

Кандидатът в една партийна листа, който не се е класирал в изборите, не е станал народен представител. Той обаче и след този момент си остава потенциален кандидат за народен представител и може да стане такъв въз основа на новонастъпили обстоятелства. Преценката на тези обстоятелства прави ЦИК и въз основа на тях обявява съответен кандидат по листата за народен представител. Това става по съответния законен ред и изисквания. Това означава ЦИК ДА ИЗБЕРЕ измежду кандидатите в партийната листа онзи, който трябва да стане народен представител въз основа на съответния закон и конституцията. Следователно ЦИК прави избор на народен представител и ЗАКОННОСТТА НА ТОЗИ ИЗБОР подлежи на контрол от Конституционния съд.

По същество искането, формулирано в Раздел II на настоящето становище е основателно и трябва да бъде уважено.

Съвсем очевидно е, че обявяването на пор. № 13 на мястото на пор. 10, като се прескачат пор. номера 11 и 12 представлява незаконен избор на народен представител в грубо противоречие с разпоредбите на чл. 96, ал. 1 от ЗИНПОСК във връзка с чл. 72 от КРБ.

Накрая следва да отбележим, че Конституцията не предвижда срок за предявяване на искане по чл. 149, ал. 1, т. 7 за обявяване на незаконността на избор на народен представител.

С Уважение: